

OPONENTSKÝ POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Lukáš Janda: *Syndrom vyhoření u duchovních*, KTF, Praha 2010

Autor si zvolil téma poměrně dobře zpracované v odborné i populárně naučné literatuře. Vlastním přínosem práce měla být zřejmě specifikace problematiky syndromu vyhoření (SV) u osob Bohu zasvěcených, což se díky zvolené metodě podařilo jen částečně.

K vlastnímu obsahu práce:

První nedostatek je v názvu: jmenuje-li se práce „SV u duchovních“, skutečně nečekáme, že z poloviny půjde o SV u řeholnic (vysvětlení v úvodu problém neřeší).

Na první pohled je schéma práce vyvážené a obsahuje všechny aspekty dané problematiky. V seznamu literatury nechybí žádná podstatná publikace, ovšem jejich použití v teoretické části má jisté trhliny, především proto, že autor používá literaturu útržkovitě a poněkud nekriticky. V zásadách terapie se nedoporučuje vyhořelým „zhloubat se do bible“ (s. 30), ale autor je posílá na duchovní cvičení (s. 34). Popis symptomů SV podle J. Kašparů (s. 24-25) je spíše karikaturou tohoto vážného problému: Jiní autoři, rovněž uvedení v literatuře (Křivohlavý, Schmidbauer), uvádějí mnohem solidnější klinický obraz SV i zásady prevence. Taktéž „šestihran“ MUDr. Kašparů klade prevenci do idealistického obrazu „jak by věci měly být“ (biskup k dispozici 24h, vlídní farníci a spolubratři, atp.), které duchovní neovlivní, ale neřeší zásadní problémy životosprávy, hranic atd.; přitom student o nich ví, uvádí je jinde.

U tzv. „autorské části“ – statistického průzkumu oceňuji snahu o odborné provedení, ale zřejmě bez znalostí zásad sociologické statistiky. Rozdělením na skupinky podle věku vznikají irelevantní vzorky. Navíc zkoumat procenta čehokoli u tří řeholních bratří nemá žádnou vypovídací hodnotu. Není tedy jasné, jaké závěry a pro jakou skupinu autor z údajů vyvozuje. Míni je převést na zasvěcené osoby obecně? To při daném vzorku dotazovaných není možné (mělo by jakousi relevanci max. pro danou komunitu sester boromejek, pokud by ovšem skupina respondentů postihovala rozvrstvení komunity věkové, pracovní aj.).

Za větší nedostatek považuji i závěr práce, který neshrnuje studovanou problematiku, ale obsahuje vícero diskutabilních tvrzení, zvl. rady posledního odstavce (pomoc formou vděčnosti farníků za to, že kněz jim je 24h k dispozici a nejezdí na dovolenou....???), které vyznějí, jakoby autor nestudoval nic o terapii a prevenci SV.

Formální stránka práce:

Práce je zpracována přehledně, zvláště pečlivě se autor věnoval grafům a tabulkám praktické části (až natolik, že mám trochu pochybnost o vlastním autorství této části). Nedostatkem je nejednotný způsob biblických odkazů, ale i jmen autorů v pozn. pod čarou. Časté (nikoli závažné) jsou chyby v mezerách. Větší problém vidím v zacházení s citacemi – např. celá kapitola „Zásady terapie“ přebírá podnadpisy z knihy M.D. Rushe, i když odkaz na něj je uveden jen sporadicky. Taktéž termín „teror příležitostí“ je nepřiznanou citací z Kopřivy, atd. atd.

Přes uvedené nedostatky oceňuji snahu studenta utkat se s tématem a nespokojit se jen s kompilací poznatků jiných autorů. Doporučuji práci k obhajobě.

V Praze dne 4. 9. 2010

PhLic. Kateřina Lachmanová, ThD.